09/09/2026

Κομοτηνή: Εορταστική εκδήλωση προς την Υπεραγία Θεοτόκο

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μαρωνείας και Κομοτηνής

Το απόγευμα της Τρίτης 8 Σεπτεμβρίου 2026, η Ιερά Μητρόπολη Μαρωνείας και Κομοτηνής, συνδιοργάνωσε εορταστική εκδήλωση με το Μέγαρο Μουσικής Κομοτηνής (Στέγη Πολιτισμού Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης) , για την εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Στην εκδήλωση αυτή, ομίλησε ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων** με θέμα: ***«Η Θεολογία της εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ο εορτασμός στην Ιερά Μονή Παναγίας Φανερωμένης Βαθυρρύακος και η ευσέβεια του χριστεπωνύμου πληρώματος της περιοχής μας προς την Υπεραγία Θεοτόκο»,*** τονίζοντας ότι η Παναγία μας στέκει ως η ακαταίσχυντος ελπίς και η κραταιά σκέπη μας, οδηγώντας μας με την ακράδαντη πίστη προς τον

Σωτήρα Χριστό .

Η εκδήλωση πλαισιώθηκε από μουσικό πρόγραμμα με τίτλο: **«Εκκλησιαστική και Κοσμική μουσική»,** η οποία ήταν μία ιδιαίτερη μουσική συνάντηση που ανέδειξε τους δεσμούς και τον πλούτο δύο μεγάλων παραδόσεων της Ανατολικής Μεσογείου και έτερψε όλους τους παρευρισκομένους.

Η ομιλία του Σεβασμιωτάτου:

Εἶναι ἰδιαίτερη τιμὴ νὰ ἀναπτύξω σήμερα ἕνα θέμα ποὺ βρίσκεται στὸν πυρῆνα τῆς ὀρθόδοξης θεολογικῆς καὶ λειτουργικῆς παράδοσης: τὴν ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καί, εἰδικότερα, τὴν ἀπόδοσή της, τὰ λεγόμενα ἐννιάμερα τῆς Παναγίας. Τὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν ἀφορᾶ μόνο τὴ λατρευτικὴ πρακτική, ἀλλὰ ἀνοίγει ἕνα εὐρὺ πεδίο θεολογικῶν, ἱστορικῶν καὶ ἀνθρωπολογικῶν προσεγγίσεων.

Ἀρχικά, θὰ ἦταν σκόπιμο νὰ τοποθετήσουμε τὸ πρόσωπο τῆς Παναγίας στὸ πλαίσιο τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Θεοτόκος κατέχει μιὰ ἀπολύτως μοναδικὴ θέση : δὲν εἶναι ἁπλῶς μία ἐξέχουσα μορφὴ ἁγιότητας, ἀλλὰ τὸ πρόσωπο ἐκεῖνο στὸ ὁποῖο κορυφώνεται ἡ ἀνθρώπινη ἀνταπόκριση στὸ θεῖο σχέδιο τῆς οἰκονομίας. Στὴ λειτουργικὴ παράδοση, ἡ παρουσία της εἶναι διαρκὴς καὶ πολυεπίπεδη: στὶς εὐχές, στὰ τροπάρια, στὶς εἰκόνες, ἀλλὰ καὶ στὴ θεολογικὴ συνείδηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος.

Ἡ ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως, στὶς 15 Αὐγούστου, ἀποτελεῖ τὸ ἐπιστέγασμα αὐτῆς τῆς τιμῆς. Σημαντικὸ εἶναι νὰ ὑπογραμμίσουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν χρησιμοποιεῖ τὸν ὅρο «θάνατος», ἀλλὰ «Κοίμηση». Ὁ ὅρος αὐτὸς δὲν εἶναι ἁπλῶς εὐφημιστικὸς· ἐμπεριέχει μιὰ βαθιὰ θεολογικὴ δήλωση : ὁ θάνατος, ὑπό το φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, μεταβάλλεται σὲ ὕπνο, σὲ μετάβαση. Ἡ Παναγία, ὡς ἡ πλησιέστερη πρὸς τὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρώπησης, μετέχει καὶ κατ’ ἐξοχὴν στὸ μυστήριο τῆς νίκης ἐπὶ τοῦ θανάτου.

Αὐτό μας ὁδηγεῖ στὸ δεύτερο σημεῖο : τὴν ἀπόδοση τῆς ἑορτῆς μετὰ ἀπὸ ἐννέα ἡμέρες. Στὴ λειτουργικὴ τάξη τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἀπόδοση μιᾶς μεγάλης ἑορτῆς λειτουργεῖ ὡς ἐπανακεφαλαίωση καὶ ἐσωτερίκευση τοῦ ἑορταζόμενου γεγονότος. Δὲν πρόκειται γιὰ ἁπλῆ ἐπανάληψη, ἀλλὰ γιὰ μιὰ διαδικασία ἐμβάθυνσης. Ὁ ἀριθμὸς ἐννέα δὲν εἶναι τυχαῖος. Στὴν ἐκκλησιαστικὴ καὶ πατερικὴ παράδοση, συνδέεται μὲ τὴν πληρότητα καὶ μὲ τὰ ἐννιὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων, ὑποδηλώνοντας μιὰ κοσμικὴ καὶ ὑπερκόσμια ἁρμονία.

Τὰ ἐννιάμερα τῆς Παναγίας, ἑπομένως, λειτουργοῦν ὡς ἕνα εἶδος λειτουργικῆς «ἐπιμνημόσυνης σύνθεσης», ὅπου ἡ Ἐκκλησία ἀναστο-χάζεται τὸ γεγονὸς τῆς

Κοιμήσεως ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς αἰωνιότητας. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι, ὅπως καὶ στὶς ἀνθρώπινες μνῆμες τῶν κεκοιμημένων, ἡ ἔνατη ἡμέρα ἔχει ἰδιαίτερη σημασία. Ὡστόσο, στὴν περίπτωση τῆς Θεοτόκου, ἡ μνήμη αὐτὴ δὲν ἔχει χαρακτῆρα πένθους ἀλλὰ δοξολογίας.

Στὸ τρίτο σημεῖο τῆς ἀνάπτυξης, ἀξίζει νὰ ἐξετάσουμε τὶς μαρτυρίες τῆς ἀπόκρυφης εὐαγγελικῆς παράδοσης. Ἂν καὶ δὲν ἀνήκουν στὸν κανόνα τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τὰ ἀπόκρυφα κείμενα περὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐπηρέασαν σημαντικὰ τὴ διαμόρφωση τῆς λειτουργικῆς καὶ ὑμνογραφικὴς παράδοσης. Σὲ αὐτὰ περιγράφεται ἡ θαυματουργικὴ σύναξη τῶν Ἀποστόλων γύρω ἀπὸ τὴν Παναγία κατὰ τὴν ὥρα τῆς Κοιμήσεώς της, καθὼς καὶ ἡ ταφή της.

Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἡ ἀφήγηση τῆς ἄφιξης τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ μετὰ τὴν ταφὴ καὶ τὸ ἄνοιγμα τοῦ τάφου, ὁ ὁποῖος βρέθηκε κενός. Τὸ στοιχεῖο αὐτὸ δημιουργεῖ ἕναν σαφῆ παραλληλισμὸ μὲ τὴν εὐαγγελικὴ ἀφήγηση τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ὁμοιότητες εἶναι ἐντυπωσιακές : ὁ κενὸς τάφος, ἡ καθυστερημένη παρουσία τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἐμπειρία τῆς ἀπουσίας ὡς ἔνδειξη ὑπέρβασης τῆς φθορᾶς.

Παράλληλα, μποροῦμε νὰ ἐντοπίσουμε ἀναλογίες μὲ τὴν πορεία τῶν Μυροφόρων πρὸς τὸ μνῆμα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ στὶς δύο περιπτώσεις, ὁ τάφος δὲν ἀποτελεῖ τελικὸ σημεῖο, ἀλλὰ ἀφετηρία μιᾶς νέας κατανόησης τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Εἶναι σημαντικό, ὡστόσο, νὰ διευκρινιστεῖ ὅτι ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐξισώνει τὴν Παναγία μὲ τὸν Χριστό. Οἱ ὁμοιότητες λειτουργοῦν ἀναλογικὰ καὶ ἀναδεικνύουν τὴ συμμετοχὴ τῆς Θεοτόκου στὸ σωτηριολογικὸ ἔργο τοῦ Υἱοῦ της.

Τέλος, θὰ ἤθελα νὰ σταθῶ σὲ τρεῖς βασικοὺς ὅρους ποὺ συμπυκνώνουν τὴ θεολογία τῆς ἑορτῆς : τάφος, Κοίμηση, Μετάσταση. Ὁ τάφος τῆς Παναγίας, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, δὲν γίνεται τόπος φθορᾶς ἀλλὰ σημεῖο μαρτυρίας. Ἡ ἀπουσία τοῦ σώματος δὲν ἑρμηνεύεται ὡς ἀπώλεια, ἀλλὰ ὡς ἔνδειξη μεταμόρφωσης. Ἡ Κοίμηση, ὅπως ἤδη ἀναφέρθηκε, δηλώνει τὴν εἰρηνικὴ μετάβαση ἀπὸ τὴ φθαρτὴ στὴν ἄφθαρτη ζωή. Καὶ ἡ Μετάσταση ἀποτελεῖ τὴν κορύφωση αὐτοῦ τοῦ μυστηρίου: τὴν ἀνύψωση τῆς Παναγίας στὴν οὐράνια δόξα.

Σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο ἀναδεικνύεται καὶ τὸ βαθύτερο θεολογικὸ μήνυμα: τὸ τιμώμενο πρόσωπο τῆς Θεοτόκου, ὡς πανάγιο καὶ καθαρό, φέρει τὰ σημεῖα τῆς θεοειδοῦς Χάριτος ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν βιολογικὸ θάνατο. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀποδίδει τιμὴ στὴν Παναγία ἁπλῶς γιὰ τὸ ἱστορικό της ἔργο, ἀλλὰ γιὰ τὴν ὑπαρξιακή της μεταμόρφωση. Ἡ τιμὴ ποὺ τῆς ἀποδίδεται κατὰ τὴν ἐκδημία της εἶναι μείζονος ἀξίας, διότι ἀκριβῶς φανερώνει τὴν τελικὴ νίκη τῆς ζωῆς ἐπὶ τοῦ θανάτου.

Κλείνοντας, θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ὅτι τὰ ἐννιάμερα τῆς Παναγίας ἀποτελοῦν ἕνα θεολογικὸ καὶ λειτουργικὸ γεγονὸς ποὺ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἁπλῆς

ἑορταστικῆς μνήμης. Συνιστοῦν μιὰ πρόσκληση σὲ βαθύτερο στοχασμὸ πάνω στὴ φύση τῆς ζωῆς, τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐλπίδας. Μέσα ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου, ἡ Ἐκκλησία προβάλλει ἕνα ἀνθρωπολογικὸ πρότυπο ποὺ συνδέει τὴ θνητότητα μὲ τὴν αἰωνιότητα.

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν προσοχή σας.

Ἡ Παναγία σκέπη καὶ βοήθεια ὅλων μας.

